

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

Art. IV. An vera Christi Ecclesia necessariò sit infallibilis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

mus est collectio & dispositio characterum. Et sicut Christus credebatur quoad Divinitatem ab Apostolis, videbatur quoad Humanitatem. R. 3 N. M. Potest enim id ipsum, quod scitur, credi; sic enim Philosophi credunt Deum, quem tamen sciunt existere; ita, quamvis vera Christi Ecclesia, etiam quæ vera est & Christi, videretur, ut de ea evidenter constaret; ut aliqui volunt, tamen posset adhuc credi.

Dices. Forma essentialis Ecclesiæ est vera fides; sed ista est invisibilis: ergo Ecclesia est invisibilis. R. Retorq.

argum. Forma essentialis hominis est anima: sed anima est invisibilis: ergo homo est invisibilis. Hem sophisma! In præmissis sermo est de parte constitutiva verorum fidelium, consequenter Ecclesiæ, in conclusione sermo est de tota Ecclesiâ: sunt igitur iterum quatuor termini. Fides est quidem forma denominans fidelem, non tamen est tota denominatio, seu totus fidelis, multò minùs congregatio fidelium; sed ad hoc requiruntur etiam homines visibiles, fidem profitentes, Sacramentis ritè utentes.

ARTICULUS IV.

An vera Christi Ecclesia necessario sit infallibilis?

SUMMARIUM.

1. 2. Status questionis.	12. Trimembris obiectio Lomeri quatuor complectitur mendacia.
3. Ex eius decisione pendet summa rei.	13. Promissiones de Ecclesia infallibilitate non sunt conditionata.
4. Quid Gerardus tricetur circa statum questionis.	14. Neque facta sunt Ecclesia Invisibili.
5. Ecclesia Christi hactenus nunquam erravit in rebus fidei.	15. Neque Ecclesia Romana est Particularis sub omni ratione.
6. Nec errare potest unquam, ut Scriptura S.	16. Neque ex errore voluntatis rectè inferitur error intellectualis totius Ecclesiæ.
7. Symbolum Apostolicum,	17. Neque Catholici faciunt circulum vitiosum probando infallibilitatem Ecclesiæ.
8. Communis sensus fidelium, & SS. PP.	18. Bene tamen Lutherani in resolutione sua fidei.
9. Ipse Lutherus,	
10. Et clara ratio irrefragabiliter docet.	
11. Nullis quorundam exceptio.	

Sciendum 1. Questionem procedere 1. de Ecclesia Christi Militante. 2. De Ecclesia tota, Catholica, seu Universali; nam Ecclesiam Particularem qualemcumque errare posse, nec dissentire Catholicis. 3. De Ecclesia visibili complectente tam peccatores quam iustos; cum enim Ecclesia vera, in hoc mundo adhuc militans, necessario sit visibilis, omnesque fideles veram Christi fidem profitentes complectatur, ut patet ex dictis, non potest esse sermo de Ecclesia invisibili & cetero *Sanctorum tantum*. Et sane si duntaxat invisibilis Ecclesia foret infallibilis, nemo posset esse certus, an in sua fide non erraret, quia nemo sciret, utrum prorsus idem crederet, quod credit Ecclesia, cum nesciret, ubinam hæc latèret, quinam essent verè credentes, & consequenter quidnam crederent. Atque sic ipse sibi suus esset Doctor, interpretes Scripturæ, & Papa: quivis autem homo in particulari est mendax, & falli potest. 4. Nomine totius Ecclesie intelligi vel omnes omnino fideles cum suo Capite, vel omnes Episcopos cum Episcopo & Pontifice summo in Concilio Generali congregatos, ita ut, quidquid tenent omnes fideles, vel omnes Pastores (quod enim docent omnes Episcopi, sentire quoque debent fideles ceteri, cum teneantur oves sequi suos Pastores) tanquam de fide, illud revera de fide sit. In nomine Ecclesie intelligi posse solum summum Pontificem. *Cathedra doctrinæ* juxta ea, quæ dixi in *Papam nunquam errante*, specialiter art. 8. & dicam infra c. 4. art. 2.

Sciendum 2. Questionem solummodo

esse in hoc, utrum in rebus fidei, & ad mores pertinentibus, Ecclesia sit infallibilis? Siquidem fatemur Ecclesiam errare posse 1. in decidendis questionibus facti particularis, à Deo non specialiter revelati, & non connexi necessario cum questionibus juris. 2. In ijs, quæ solum incidenter dicuntur in Decretis fidei & morum, uti sunt argumenta & rationes, & quæ præmittuntur sententiæ definitiva. 3. Papam probabiliter etiam errare posse in rebus fidei, ut est Doctor & homo privatus nec loquens ex Cathedra.

Sciendum 3. ex decisione hujus questionis pendere summam rei. Si enim vera Christi Ecclesia necessario sit infallibilis, eo ipso sequitur 1. Illam Ecclesiam, quæ aliquando fuit vera, adhuc esse, & semper fore veram: Romana autem saltem olim primis sæculis, & saltem tempore D. Pauli, fuit vera, ut fatentur Sectarij. 2. Omnes articulos, quos tenet Ecclesia, esse veros, oppositos autem esse hæreticos. 3. Ingenti compendio complanari omnes fidei controversias, cum Sectarijs agitatae, nec alia re opus esse, quam ex notis veræ Ecclesie inquirere, quantum ex omnibus sit vera Christi Ecclesia. Quod nos statim præstabimus, postquam ejus infallibilitatem satis demonstratam in tuto collocaverimus.

Sciendum 4. Sectarios tergiversari inutiliter circa statum questionis: nam Gerardus in LL. Theol. de Ecclesia c. 9. ait 1. Ecclesiam totam seu Catholicam non quidem ita errare posse, ut non saltem pauci, itaque occulti, sint verè credentes, licet ministerium publicum

cum ubique sit corruptum per omnes Ecclesias Particulares visibiles. 2. Facit discrimen inter articulos fidei fundamentales & non fundamentales; in his omnino totam, in ijs verò solùm Particulares Ecclesias visibiles errare contendit. Verùm contra primum pugnat articulus præcedens de perpetua Ecclesie visibilitate. Contra alterum ea, quæ diximus in materia de Indifferentismo. Et quæso, quis non videt angustias, & ditam fingendi necessitatem apud Adversarios? Qua fronte dicunt, & quo fundamento, quòd aliqui saltem in fidei fundamento persistant, corrupto ubique publico Verbi ministerio, & personante ubique falsa doctrina? Quomodo tam audacter asserunt, tales existere, cum tamen occulti sint, & nemo eos videre possit? Quare Spiritus S. non potius aliquos publice ab erroribus immunes contineat? Quare cogat hos latibularios ad aliam externis fidem profitendam, quam tenent externis? Nunquid hypocritæ, quales sunt illi, non sunt vera membra Ecclesie juxta Sectarios?

Dico 1. Vera Christi Ecclesia hæcenus nunquam erravit in definiendis fidei articulis, & formandis morum decretis, scilicet definiendo falsum, vel præcipiendo vitium, aut prohibendo virtutem. Probat 1. negativè; quia Adversarij (quod tamen ipsis tanquam accusatoribus incumbit) non possunt ostendere errorem, non proferte articulum illum fidei, qui olim creditus, postea verò repudiatus sit. Id quidem verum est, quòd nunc aliqui articuli explicitè credantur, qui olim crede-

R. P. Pichler Theol. Polemica.

bantur solùm *implicitè*; eò quòd successu temporis, & obortis controversijs, aliqua clarè decisa ac definita sunt, quæ prius vel in Scriptura S. vel in Traditionibus solùm obscure continebantur: quod minime obest puritati fidei. Neque possunt Adversarij nominare locum, tempus, Concilia, Pontifices &c. qui errorem in rebus fidei aut morum decretis Univerſe Ecclesie proposuissent, ut constat partim ex ijs, quæ dicta sunt in *'Papatu nunquam errante'*, partim constabit hic ex solutione objectionum. Possè autem Ecclesiam errare circa quæstiones facti & historicas, quæ non invehunt errorem circa fidei articulos & morum decreta, nemo negat, cum id Ecclesie non interfit. Probat 2. Ecclesia non potest errare; ergo hæcenus nunquam erravit. Ant. probo, &

Dico 2. Vera Christi Ecclesia non potest errare in rebus fidei, & morum decretis pro Univerſa Ecclesia factis. Seu, est absolute infallibilis. Probat 1. ex Scriptura S. ex qua Adversarij omnia sibi volunt probari. Christus ipse de sua Ecclesia dixit: *Porta inferi non prevalebunt adversus eam.* Mat. 16. v. 18. *Spiritus Veritatis docebit vos omnem veritatem.* Jo. 16. v. 13. *Rogabo Patrem, & alium Paraclitum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, Spiritum Veritatis.* Jo. 14. v. 16. *Ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia, quæcunque dixerò vobis, v. 26. Ego vobiscum sum usque ad confirmationem sæculi.* Mat. 28. *Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua,* Luc. 22. v. 32. Similes pro mis-

A 4

liones

fiones jam in Veteri Testamento factæ sunt Ecclesiæ, uti Isâ. 54. v. 4. *Noli timere, quia non confundêris, neque erubescas.* Atqui si Ecclesiâ posset errare in rebus fidei &c. tunc prævaleret infernus adversus eam, non doceretur omnem veritatem, Spiritus S. & Christus ipsam desereret, confunderetur, & erubesceret &c. ergo.

Confirmatur 1. Christus est Caput Ecclesiæ, & Sponsus illius; item Ecclesiâ regitur à Spiritu S. tanquam ab anima & Doctore veritatis: ergo Ecclesiâ habet utriusque infallibilem assistentiam, ita ut in errorem circa res fidei incidere nequeat; si enim erraret, error imputaretur Christo & Spiritui S. Ant. prob. *Vir caput est mulieris, sicut Christum Caput est Ecclesiæ.* Eph. 5. v. 23. *Unum Corpus & unus Spiritus.* Eph. 4. v. 4. *Ille vos docebit omnia &c.* Jo. 14. Respondet Gerardus, ex hoc sequi, singulos fideles ab omni errandi periculo immunes esse; cum Christus sit Sponsus cujuslibet animæ fidelis, & quivis verè fidelis regatur à Spiritu S. Sed negatur sequela; quæ vitiosè trahitur à sensu composito ad divisum, à colectivo ad distributivum; nam promissio absoluta non est facta singulis fidelibus, sed toti Ecclesiæ; neque ex lapsu singulorum sequitur, nullam amplius dari veram Religionem in Mundo, & consequenter Deum frustrari suo fine, scilicet gloriâ extrinsecâ, quam operando ad extra necessario debet intendere: quod tamen malum sequeretur ex lapsu totius Ecclesiæ. An putas, rectè sic inserri à sensu colectivo ad distributivum: tota Respublica Poli-

tica accepit jus gladij à Deo: ergo etiam singuli cives? Negabis utique consequentiam. Caterum non omnis verè fidelis hoc ipso est Sponsa Christi, aut specialiter regitur à Spiritu S. quod tamen supponit Gerardus, cum ex dictis constet, etiam peccatores posse esse verè fideles: ad hoc autem, ut aliquis dicatur Sponsa Christi, debet esse specialiter dilectus: peccatores autem non sunt specialiter dilecti, cum odio sint *Deo impius & impietas ejus.* Sap. 14. v. 9.

Confirmatur 2. ex Apostolo, qui 1. Tim. 3. v. 15. ait: *Hec tibi scribo &c. ut scias, quomodo oporteat te in Domino Dei conversari, quæ est Ecclesiâ Dei vivi, columna & firmamentum Veritatis:* ergo Ecclesiâ est columna & firmamentum veritatis: sed *columna & firmamentum* indicant clarè firmam constantiam in veritate: ergo. Respondet Gerardus & alij Lutherani 1. hic per Ecclesiâ intelligi Ecclesiâ Ephesinam, quæ fuit Particularis: Particulares autem singulas errare posse, nemo negat. 2. Ecclesiâ est columna & firmamentum veritatis non *active*, quasi ipsa fulceat veritatem, sed *passive*, quia fulcitur & sustentatur à Veritate, quæ Christus est. 3. Neque columnæ semper durant, sed quandoque corrunt, si senescunt: ergo. Sed vana hæc sunt esugia. Nam 1. Paulus loquitur indistinctè de Ecclesiâ Dei, quæ est *Domus Dei*: atqui Domus Dei est Ecclesiâ tota & Universalis: ergo de ista loquitur, saltem principaliter. Nec obstat, quòd Thimotheus fuerit in Ecclesiâ particulari Ephesina; nam qui est in

in Ecclesia particulari, est etiam in Universalis, cum particularis sit pars Ecclesiae Universalis: sicut qui est in cubiculo, est etiam in domo. 2. Ecclesia est columna veritatis tam activè quàm passivè; activè, quatenus firmat, & sustinet fideles in veritate; passivè, quatenus ipsa firmatur & sustentatur à Christo in veritate, si velimus juxta phrasim Adversariorum loqui. Ceterum est valde inappropria locutio & inusitata, si columna accipiatur *passivè*; quis enim columnam vocat columnam pavimenti, quia sustentatur & fulcitur à pavimento? 3. Non negamus, etiam Ecclesiam aliquando delituram, sed non ante finem mundi; *cum enim venerit, quod perfectum est, evacuabitur, quod ex parte est.* 1. Cor. 13. v. 10. Stultè autem negatur, quòd Ecclesia sit columna veritatis, ex eo, quia cum Mundo pariter Ecclesia Militans cessabit.

7. Probatur 2. ex Symbolo Apostolico, in quo credimus *sanctam* Ecclesiam Catholicam: atqui iste articulus omni temporis momento à temporibus Apostolorum usque ad finem mundi (Nota, & rem apprehende, *omni temporis momento*) debet esse verus; quod enim semel est de fide, semper est de fide, & Verbum Dei manet in aeternum: ergo vera Christi Ecclesia *semper*, & omni temporis momento, debet esse *sancta*: atqui desineret esse sancta, si vel semel incideret in errores, haereses, idololatricam &c. quae scelera ipsi impie impingunt Sectarij; ergo nunquam potest in eas incidere, aut aliquid docere, quod non sit sanctum, quoad fidei doctrinam aut morum praecepta.

R. P. Pichler Theol. Polemica.

Probatur 3. ex communi sensu & 8. constanti persuasione fidelium, & 1. quidem SS. Patrum, qui in questionibus fidei controversis provocare consueverunt ad Ecclesiam, uti Augustinus l. contra epist. fundam. c. 5. *Evangelio non crederem, nisi me Catholica Ecclesia commoveret auctoritas*: Cyprianus l. de unit. Eccl. mihi pag. 254. *Adulterari non potest Sponsa Christi.* Sic & alij sentierunt. 2. Summorum Pontificum, & Conciliorum, quorum decisio propterea semper fuit implorata & data, ut per eorum auctoritatem infallibilem dignosceretur veritas ab erroribus. 3. SS. Martyrum, qui prope modum innumeri per singula saecula maluerunt omnia pari, quàm in minimo puncto deserere doctrinam Ecclesiae Universalis. 4. Pissimorum Imperatorum, qui haereticos ideo persequerantur, quia judicium suum privatum nolebant subicere judicio Ecclesiae Universalis, & ab hac defecerant. 5. Infinitorum prope Sanctorum, qui floruerunt etiam miraculis, & prodigiis à vita sanctimoniam; simul tamen omnes erant obsequentissimi Ecclesiae; nec apicem ullum ex articulis ab Ecclesia propositis negare ausi. 6. Denique etiam Sectariorum, qui vel infallibilitatem Ecclesiae fateri debent, vel coguntur admittere, se sine sufficienti ratione & per summam improbitatem tumultuosos fuisse contra Ecclesiam, ac ab ea defecisse; si enim Ecclesia Universalis non est infallibilis, multò minus Particularis erit infallibilis: atqui ipsimet fateantur, suas Ecclesias non esse nisi Particulares. Quid igitur opus fuit tantis

A 2 2

tumulti-

tumulibus, tot bellis, tanta sanguinis effusione, tot rapinis &c. ut pro Ecclesia fallibili introduceretur alia aequè, imò magis fallibilis!

9. Confirmatur ex propria confessione Lutheri, qui in tract. de veteri vera Ecclesia dicit: *Ecclesia nec debet, nec potest mendacia & errores docere, ne in unico quidem articulo &c. & qui posset aliud fieri, cum os Dei sit os Ecclesia?* Item: *Deus non potest mentiri, ita nec Ecclesia.* Et in litteris ad Albertum Ducem Brandenburg, circa praesentiam Corporis Christi in Eucharistia ita scribit: *Quod testimonium totius Ecclesiae, etiamsi nihil amplius haberemus, debet nobis solum sufficere, ut in hoc articulo permaneamus.* Quòd autem alibi docuerit oppositum, scio, scilicet in Postilla Eccles. Dom. 1. post Epiph. at simul scio, Lutherum hoc pacto sibi contradixisse, & consequenter alterutra vice necessariò docuisse falsum. Videant nunc Lutherani, quam veracem sequantur Prophetam, & quam tuta sit doctrina, quam in suo quinto Evangelista laudant, cum vitam laudare nequeant.

10. Probarur 4. ex ratione. Si Ecclesia potest errare in rebus fidei, tunc nulla amplius habebitur infallibilis & sufficiens regula fidei, nec poterit quidquam firmissimè credi: sed hoc nec Adversarij admittere possunt aut volunt, cum sic tolleretur omnis fides Divina, ad salutem necessaria: ergo. M. prob. Sine declaratione & auctoritate Ecclesiae nullus fidei articulus infallibiliter & sufficienter nobis innotescit: ergo si Ecclesia in proponendis fi-

dei articulis potest errare, non amplius habebitur sufficiens & infallibilis regula fidei. Ant. prob. Sine declaratione & auctoritate Ecclesiae non innotescit nobis certò & infallibiliter, an & quam Scriptura sit purum Dei Verbum, an & quam Traditiones sint Divinae & Apostolicae: atqui sine Scriptura & Traditionibus nullus potest articulus fidei nobis certò & infallibiliter innotescere; cum omnes articuli fidei contineantur in Scriptura S. & Traditionibus: ergo. M. prob. quia per se non est evidens, an & quam Scriptura sit Divina, incorrupta &c. ergo debet constare aliunde: atqui convincens & infallibile testimonium ac iudicium certum non potest afferri, ex quo haec probentur, nisi testimonium & auctoritas Ecclesiae, ut patet tum per se, tum ex thesibus nostris de *Lutheranismo constanter errante in primis fidei principijs*, tum ex disputatis supra de Scriptura S.

Respondent aliqui, Ecclesiam esse quidem infallibilem in ijs, quae sunt necessaria ad salutem; in alijs autem errare posse. Sed contra est 1. Omnia, quae declarantur ab Ecclesia tanquam articuli fidei, sunt necessariò credenda saltem implicite ab omnibus, nihilque sine iactura aeternae salutis negari potest: ergo impossibile est eam errare in ulla re fidei quacunque. 2. Si Adversarij loquantur de rebus, sine quibus absolute nequit obtineri salus, & ijs, quae sunt necessariò credenda necessitate medij, tunc Ecclesia potest errare in proponenda Scriptura Sacra utriusque Testamenti, cum sine fide de Scripturis Sacris multi fuerint salvati, antequam sacrae litterae

littera conferberentur, uti in Lege Nature, aut quibus Evangelium Christi solum predicatum, & de ulla Scriptura mentio nulla est facta. Atqui hoc non possunt admittere Adversarij, quia sic omnes fidei articuli revocari possent in dubium; cum Scriptura, ex qua tanquam unica apud ipsos credendorum regula omnes articuli dependent, ac probari debent, utique sit juxta Adversarios ex ijs, quæ necessariò credenda sunt, necessitate medij.

12. Ob. ulterius 1. Ecclesia Universalis juxta nos est Romana: sed Ecclesia Romana jam sæpiùs erravit in statuendis fidei articulis: ergo. Mi. probat Lomerus ex Apolog. Aug. Conf. in seipsum Banier p. 139. ubi sequentes illi errores impingit. 1. Quòd Romano-Catholici requirant ad salutem bona opera, quibus mereantur remissionem peccatorum, nec soli fidei tribuant justificationem, qui tamen articulus fidei est præcipuus. 2. Quòd dicant, Sacramenta conferre gratiam ex opere operato sine fide. 3. Quòd invocent Sanctos tanquam Mediatore loco Christi. Idem Lomerus in seiner fortgesetzten Abfertigung à p. 7. ex Georgio Nitschio, & alio quodam Levvis Bailly Anglo ostendere conatur, in 25. punctis fundamentalibus modernam Ecclesiam Romanam recessisse à doctrina antiqua Ecclesie Romana, in sola epist. ad Rom. à D. Paulo expressa. Ergo. R. N. m. in ejus probatione truntembri sunt quatuor mendacia & calumnia; nam 1. Romano-Catholici non docent, se per sua opera mereri (de condigno; nam de hoc merito lis est)

remissionem peccatorum, seu primam gratiam sanctificantem, per quam sit formaliter remissio peccatorum; sed hoc dicunt, hominem in gratia sanctificante ex meritis Christi jam constitutum, & gratis justificatum, mereri de condigno per sua opera bona augmentum gratie sanctificantis, vitam æternam, & augmentum gloriæ, seu vitam æternam. Trid. sess. 6. Can. 32. 2. Non excludunt fidem ad fructuosam susceptionem Sacramentorum in adultis; sed etiam inter dispositiones prævias suscipientis volunt eam esse primam: imò dicunt, fidem præsupponi ad ceteros actus supernaturales tanquam principium vite spiritualis: hoc tantum docent, fidem solam non sufficere ad justificationem & ad salutem, nec solam esse sufficientem dispositionem ad fructuose suscipienda Sacramenta. 3. Non invocant Sanctos tanquam Mediatore inter Deum & hominem, saltem ut immediatos & principales. 4. Nec loco Christi; sed invocant etiam ipsam Christum, & quidam principaliter, & tanquam Mediatorem & Auxiliatorem, Sanctos verò invocant tanquam Intercessores & Patronos, ac Mediatore apud Mediatorem Christum. Alterum, quod additur, quasi Ecclesia Romana moderna in 25. punctis recesserit à doctrina à D. Paulo expressa in ep. ad Rom. falsissimum est, nec Lutherano-rum & Calvinistarum glossa, ac interpretatio epistolæ ad Rom. sufficit ad faciendam huic accusationi auctoritatem; utpote qui non sunt legitimi interpretes Scripturæ, multo minus judices Ecclesie, à qua perfide defecerunt rebelles

belles filij: quibus Ecclesiam erroris accusantibus si credendum, nec Ecclesia primæva, & Apostolorum temporibus, ab errore immunis credenda fuit, utpote ab hæreticis v. g. Nicolaitis, Simone Mago, Arianis &c. semper accusata. Ecclesia Particularis non debet judicare Universalem, & putare, quod epistolam D. Pauli ad Rom. melius intelligat. Imò ex hoc ipso, quod Lutherani in 25. punctis dissideant ab Universali Ecclesia, totidem erroribus circa hanc epistolam ipsi convincuntur esse obnoxij.

13. Ob. 2. Promissiones, quibus Ecclesia promittitur perpetua infallibilitas, sunt solum conditionatæ, si nempe Ecclesia adhæserit semper Verbo Dei, & ritè tractaverit S. Scripturam, si sanctè vixerit &c. juxta illud: *Oves meæ vocem meam audiuistis.* Jo. 10. v. 27. *Scrutamini Scripturas.* Jo. 5. v. 39. *Habent Moysen & Prophetas, audiant illos.* Luc. 16. v. 19. *Superedificati super fundamentum Apostolorum & Prophetarum.* Eph. 2. v. 20. Item Jo. 8. v. 31. *Si vos manseritis in sermone meo, verè discipuli mei eritis.* Atqui potest contingere, & sapius jam contigit, ut Ecclesia non adhæreat Verbo Dei scripto, sed ei adverteatur: ergo potest contingere, ut erret. Ita potissimum iterum M. Lomer in seiner *Saurbrünnen*, Cur p. 251. cum & ex alijs passim.

R. N. M. N. m. & N. C. Si promissiones, Ecclesie factæ, essent solum conditionatæ, & subintelligeretur (nam explicite nulla in textibus supra recitatis addita est, excepto ultimo, qui tamen longè aliter intelligendus est) hæc

tacita conditio, *si adhæserit Verbo Dei*, sequeretur 1. Christum suæ Ecclesie nihil promississe, quia etiam Turca vel Hæreticus non errat tunc, quando & si adhæret Verbo Dei. 2. Christum lepidè illuisse suæ Ecclesie, haud aliter, ac cyngari solent, hujusmodi vaticinijs plebem ludentes: *Wann du lang lebst wirst du alt: halt du vil Geld/ bist du reich;* nam Christi promissiones habent hunc sensum: *Ecclesia non errabit, quamdiu rectam viam tenebit: non cadet, quamdiu stabit: puram tradet doctrinam, si eam non deseruerit &c.* Hoc ipsum est in questione, utrùm Deus possit permittere, & quidem vi suæ promissionis, ut Ecclesia deserat puram doctrinam, S. Scripturam malè intelligat, aliquid falsi contra Verbum Dei (scriptum, vel non scriptum) doceat. Et hoc privilegium concessum esse toti Ecclesie Universalij, nulli autem Particulari, multò nundis homini privato, contendimus, & absolute promissum, solidè probavimus nostris argumentis. 3. Sequeretur, nihil omnino posse tutè & sine formidine credi, etiamsi in antiquis Concilijs & primitiva Ecclesia sit definitum, quia certum non esset, utrùm Patres Concilij adhæserint Verbo Dei. Deinde formo hoc dilemma. Vel Christus deserit Ecclesiam prius, vel prius deseritur ab Ecclesia? Non deserit prius, quia hoc repugnat ejus promissioni; etiamsi hæc tantum conditionata foret: non prius deseritur ab Ecclesia, quia repugnat, Ecclesiam errare, quamdiu regitur à Christo. Textus, quos recitat M. Lomer, non sunt

ad rem, ut consideranti patet, nec ullam expriment *conditionem* Ultimus, quem adducunt alij, exprimit quidem *conditionem*, sed ibi non est sermo de Ecclesia Univerſa, sed ſolum de quibusdam Judæis credentibus, neque ſermo eſt de veritate doctrinæ, ſed de morum probitate, quam in ſuis dilectis Diſcipulis exigit Chriſtus.

14. Dices 1. Promiſſiones non ſunt factæ Eccleſiæ viſibili, ſed inviſibili Sanctorum. 2. Licet Eccleſiæ viſibili eſſent factæ, tamen poſſet errare, modò in errore non perſiſteret, quia ſic diabolus eam non vinceret. R. Ad 1. patet ex ſuprà dictis, ubi rejecimus diſiſionem Eccleſiæ in Viſibilem & Inviſibilem, & ubi probavimus, Eccleſiam ſemper eſſe neceſſariò viſibilem. Deinde non poſſunt textus, ex quibus probavimus infallibilitatem Eccleſiæ, intelligi de Eccleſia Inviſibili, ut conſideranti patebit. Ad 2. Utiq; vinceretur Eccleſia, ſi in unico fidei articulo erraret; cum utiq; urbem vincat, qui eam expugnat in unico loco, licet expugnatam ruriſ amittat.

15. Dices 2. Si aliqua Eccleſia Viſibilis eſſet Univerſalis, tunc eſſet Romana: ſed Romana non eſt Univerſalis, ſed Particularis: ergo nulla Eccleſia Viſibilis eſt Univerſalis: ergo nec infallibilis, conſequenter nec Romana erit. R. N. m. vel D. Eccleſia Romana, quatenus completitur fideles certi diſtrictus, nempe Romani, non eſt Univerſalis, ſicut Eccleſia Auguſtana v. g. quæ completitur fideles tantum Auguſtanæ Diœceſis, non eſt Univerſalis C. m. quatenus eſt diſuſa per totum orbem, &

quatenus habet dominatum in omnes alias Eccleſias, utpote habens pro Epifcopo Chriſti Vicarium, D. Petri Succeſſorem, Paſtorem Univerſalem, cui omnes Chriſti oves credite ſunt. N. m. Cæterum latibularia & inviſibilis Eccleſia, ad quam identidem ſe recipere coguntur velut ad latebras fugitivi Sectarij, præſius ridicula eſt, & meritò cuilibet prudenti ſuſpecta. Nec facile mihi aliquid videretur magis prima fronte abſurdum, quam Eccleſiam Inviſibilem à Chriſto fundatam eſſe pro hominibus, qui nil niſi dependenter à ſenſibus cognoscere poſſunt.

Dices 3. Intellectus non eſt firmior voluntate: ſed voluntas omnium fidelium, conſequenter Univerſalis Eccleſia, poteſt errare, & in graviffima peccata prolabi: ergo & intellectus poteſt errare, nimirum circa res fidei. R. 1. N. M. nam intellectui promiſſa eſt infallibilitas in fide, non autem voluntati immutabilitas in virtute. Petro enim dictum eſt: rogavi pro te, ut non deficiat *fides* tua; non autem dictum eſt: ut non deficiat *charitas* tua &c. 2. N. M. nam tota & Univerſalis Eccleſia nunquam labi poteſt in peccata, ita ut nullos omnino habeat amplius ſanctos: nam Eccleſia ſemper debet eſſe *ſancta* juxta Symbolum Apoſtolicum, etiam in membris ſaltem aliquibus; quippe doctrina *ſancta*, qualis eſt in vera Eccleſia, non poteſt eſſe ſine fructu; *Omnis enim arbor bona bonos fructus facit*, Mat. 7. Licet igitur ſinguli poſſint labi in peccata gravia, nunquam tamen omnes.

Ob. 3. & principaliter. Catholici pro-

probant infallibilitatem Ecclesie ex Scripturis, & vicissim Scripturas alibi probant ex infallibilitate Ecclesie, hos vel illos libros pro Canonicis & Divinis declarantis: sed hoc modo itur in circum-
 sum, & probatur idem per idem, a. per b. & b. per a. ergo. §. 1. N. 1. membrum Ma. quippe non unice probant infallibilitatem Ecclesie ex Scripturis, sed etiam ex communi fidelium sensu, & ex ratione, ut vidimus supra. §. 2. Dist. 1. membrum Ma. probant infallibilitatem Ecclesie ex Scripturis contra Hæreticos, & illos, qui independenter ab auctoritate Ecclesie admittunt Scripturas. C. Ma. contra Gentiles, & alios, qui Scripturas aliunde non admittunt. N. M. & dist. Mi. sed hoc modo itur in circum-
 sum, si infallibilitas Ecclesie probetur ex Scripturis contra eos, qui aliunde & independenter ab auctoritate Ecclesie Scripturas non admittunt C. Mi. contra eos, qui aliunde admittunt, uti sunt Lutherani, & alij Sectarij, contra quos agimus. N. Mi. & Conf. Cùm enim contra istos non sit necesse probare Scripturas per Ecclesie definitis infallibilitatem, utpote qui illas aliunde admittunt sponte sua, tantum probatur infallibilitas Ecclesie ex Scripturis, non autem vicissim Scripturæ ex infallibilitate Ecclesie. Contra alios autem, qui Scripturas aliunde non admittunt, uti Gentiles, Pagani &c. non probant Catholici infallibilitatem Ecclesie ex Scripturis, sed ex ratione, postquam ex signis veræ Ecclesie ipsis sufficienter probarunt suam Ecclesiam esse veram Religionem; inde enim rectè deducitur, eam in proponendis articulis fidei

falli non posse, eo ipso, quòd sit vera Religio, à Deo profecta, & gubernata; si enim erraret, hoc ipso vera non esset, nec ejus dogmata à Deo. Unde.

R. 3. Dist. 2. membrum M. Scripturas probant per infallibilitatem Ecclesie, aliunde tamen cognitam, quàm ex Scripturis, C. non aliunde cognitam, sed primum ex Scripturis cognoscendam. N. M. Infallibilitas Ecclesie sufficienter probatur per notas veræ Ecclesie, & per motiva credibilitatis, uti sunt potentia, sapientia, & sanctitas Christi, mirabilis propagatio doctrinæ Christi valde arduæ, innumera & maxima prodigia ac miracula, conformitas fidelium in articulis fidei, sanctitas tum doctrinæ tum morum, antiquitas, diffusio per totum orbem, testimonium virorum innumerabilium scientijs & virtutibus clarissimorum, etiam inter atrocissimos dolores vitam & sanguinem pro hujus Ecclesie veritate passim prodigentium &c. Certè si Apostoli terè per solâ miracula satis probarunt Mundo, & nostris Adversarijs, eorum doctrinam esse infallibilem; cur non per hæc ipsa, & per reliqua insuper signa, proclius illustra, sufficienter probent Catholici independenter à Scripturis, suam Ecclesiam esse veram, & consequenter infallibilem?

Longè majore jure Adversarijs obijcitur circulus vitiosus, quem committunt in sua credendi ratione, & resolutione suæ fidei. Si enim interrogentur, quare credant, hanc Scripturam esse Divinam, & purum Dei Verbum? Ultimato denique respondent, id sibi

constare ex interna Spiritus S. testificatione: ut patet ex meo *Lutheranismo constanter errante*, & ex dictis de Scriptura S. si rursus interrogentur, unde constet ipsis, hanc internam testificationem esse Spiritus S. & non potius spiritum privatum & dictamen erroneum? Reponunt, id sibi constare ex Scriptura, quæ Jo. 10. v. 27. dicit: *Oves meæ vocem meam audiunt.* Ex Scripturam S. probant ex in-

terna Spiritus S. testificatione, & hanc vicissim ex Scriptura S. quod formalissimè est ire in circulum, ex quo nunquam se extricabunt, nisi agnoverint infallibilem Ecclesie auctoritatem, quam quamdiu repudiant, tamdiu fides ipsorum fiet niteretur Spiritus S. testificatione, imò niteretur spiritu privato, humano, erroneo: & sic non erit nisi fides humana, incerta, dubia, fallibilis, erronea.

ARTICULUS V.

Ex hæctenus disputatis evidenter deducitur, veram Christi Ecclesiam esse non posse Lutheranam &c. sed Romanam.

SUMMARIUM.

1. <i>Quæ dicuntur de Lutheranis, applicari possunt omnibus Apostatis.</i>	5. <i>Nec fuit perpetuò visibilis: ergo vera non est.</i>
2. <i>Quid intelligatur nomine Ecclesia Romana.</i>	6. <i>Nec est infallibilis: ergo vera non est.</i>
3. 4. <i>Ecclesia Lutherana non fuit perpetua: ergo vera non est.</i>	7. <i>Ecclesia Romana vicissim, quia semper, & quidem visibilis, semperque infallibilis existit, vera est.</i>

1. Sciendum 1. Quamvis ordinariè tantum *Lutheranam* sectam directè & nominatim impugnemus, pleraque tamen ex dictis tum ex dicendis facile applicari posse (& ferè mutato duntaxat nomine) omnibus alijs Apostatarum ab Ecclesia Romana exiis, uti Calvinistarum, Zwinglianorum, Arianorum recentium &c. cum hisdem se tueri, & Catholicos infestare armis solent, ac debeant.

R. P. Pichler Theol. Polemica.

Sciendum 2. Per Ecclesiam Romanam intelligi illam, quæ communicat in fide cum Episcopo Romano, tanquam Christi Vicario, D. Petri Successore, & Pastore Universali. Ferè sicut Lutherani per Augustanam Confessionem intelligunt non modò illam doctrinam, quæ prædicatur in Urbe Augustana, verum etiam omnes illos, qui cum hac Augustana Confessionis doctrina & fidei Symbolo communicant, Confessionistas

Rb

nistas